

ΕΝ, ΧΡΙΣΤΕ;»

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ Δ. ΠΑΤΡΙΚΟΥ

βρέφος στή φάτνη, πάνω του τά δύο ζῶα, ὁ βοῦς καί ὁ ὄνος, καί πρό τοῦ σπηλαίου τήν Παναγία σέ ἡμικλινῆ ἢ γονατιστή θέσπ. Ἐδῶ, ἀντίθετα, ἡ Θεοτόκος ἐμφανίζεται μέ θεία μεγαλοπρέπεια, ἔνθρονος, βασιτάζοντας στή δεξιά της ἀγκάλη στοργικά τόν Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένο μέ ἱμάτιο, ἀναλογιζόμενη ὅτι ὁ ἐν ἀγκάλαις της εἶναι ὁ σαρκωθείς Θεός. Φοράει τό μαφόρι μέ τά χρυσοκέντητα τρία ἄστρα, τά συμβολίζοντα τό ἀειπάρθενον αὐτῆς.

Ἡ θρόνος τῆς Παναγίας ἐδραιώνεται στό κέντρο τῆς βάσεως ἐνός χρυσοχρῶ ὄρους, μέ διπλές πρὸς τόν οὐρανὸ τείνουσες κορφές. Τό ὄρος συμβολίζει τήν Παρθένο, πού εἶναι ὄρος τό ἀλατόμητον, τό ἄθικτο ἀπὸ ἀνθρώπινη ἐπέμβαση, τό παρθένο ὄρος. Οἱ δύο βουνοκορφές ἀφήνουν μεταξύ τους ἕνα κοιλῶμα, ὅπου ἐπιπίπτει κάθετα πάνω ἀπὸ τήν κεφαλή τῆς Θεοτόκου τό θεῖο φῶς τοῦ οὐρανοδρόμου ἀστέρος καί ὡς ἄξονας διαιρεῖ τήν ὅλη ἀγιογραφία σέ δύο συμμετρικά ἐπίπεδα, ὅπου ἱστοροῦνται τά ἀναγραφόμενα στό ἐσπέριο τροπάριο δρώμενα καί εἰδικότερα:

Στό ἄνω δεξιό τοῦ οὐράνιου θόλου οἱ οὐρανοὶ «προσάγουσι τόν ἀστέρα», στό μέσο αὐτῆς τῆς πλευρᾶς, στίς ὑπώρειες ἄλλου παρακείμενου βαθυερυθρόχρωμου γήινου ὄρους, πρὸς διάκριση τοῦ χρυσοῦ τῆς Παναγίας ὄρους, εἰκονίζονται μέ ἐντυπωσιακή ζωντάνια οἱ ποιμένες προσφέροντες τό «θαῦμα». Πιό κάτω ἡ ἔρημος ἀπεικονιζόμενη μέ κάτισχνη ἡμίγυμνη γυναικεία μορφή, πού παραπέμπει συνειρημικά στήν Ἁγ. Μαρία τήν Αἰγύπτια, καί προσκομίζει τήν «φάτνην» κρατώντας τὴν εὐλαβικά.

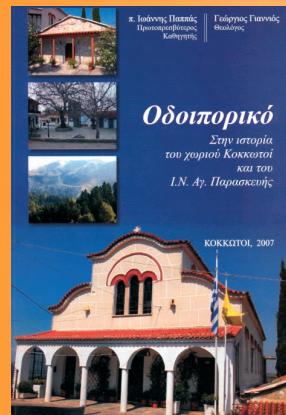
Στό δέ ἄνω ἀριστερὸ τοῦ Οὐρανοῦ καί πάνω ἀπὸ ἐρυθρωπά γήινα ὄρη ἡ χορεία τῶν ἀγγέλων προσάγει «τόν Ὑμνον». Στό μέσο οἱ ὀδοιποροῦντες μάγοι σπεύδουν νά ἀπιθώσουν στόν Ἰησοῦ τά «δῶρα» καί στό κάτω μέρος ἡ γῆ, προσωποποιημένη μέ γονυπετῆ γυναίκα προσφέρει στόν Κύριο μέ ἐκδηλο σεβασμὸ τό «Σπῆλαιον». Ἡ μορφή της μᾶς παραπέμπει στήν ταυτιζόμενη μέ τῆ Γῆ ἀρχαία θεά Δήμητρα, θέλοντας ὁ ἀγιογράφος νά ταυτίσει τήν παλαιότητα τῆς γῆς μέ τόν ἀρχαῖο κόσμο, πού συνέλαβε τῆ θεία ἀλήθεια «ἐν σπέρματι».

Εἶναι ὁ «σπερματικός λόγος» τῆς μετέπειτα Ἀληθείας τοῦ Χριστοῦ, πού ἐνυπάρχει σέ κείμενα τοῦ Σόλωνος, Πλάτωνος, Ἀριστοτέλους, Θουκυδίδου, Σοφοκλέους, Πλουτάρχου κ.ἄ., οἱ ὅποιοι εἰκονίζονται σέ νάρθηκες Ἱ. Μονῶν καί Ἱ. Ναῶν χωρὶς φωτιστέφανο. Κάτω ἀπὸ τό ὑποπόδιο τοῦ θρόνου τῆς Θεοτόκου εἰκονίζονται ἄρχοντες καί Ἱεράρχες, ἐκπρόσωποι τοῦ ἀνθρώπινου γένους, πού συμμετέχει στό μυστήριον τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως προσφέροντας «τὴν Παρθένον», ἡ ὁποία καθίσταται ἡ «γέφυρα ἢ μετάγουσα τούς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν» καί ἡ «Κλίμαξ δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός». Ἀνάλογη παράσταση τοῦ 16ου αἰῶνα, μαθητοῦ τοῦ Θεοφάνους ἢ τοῦ Ζώρζη, ὑπάρχει στή Λιτή τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱ.Μ. Ἱβήρων καί σέ φορητὴ εἰκόνα τοῦ 1653 στό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Ἐν ὅλοις τὰ ἀνωτέρω συμβολίζουν πῶς μέ τῆ Γέννηση τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ καθαγιάσθηκε ὅλη ἡ φύση, ἐμψυχη καί ἄψυχη, μᾶς καί συμμετέχει στό μέγα τῆς θείας Ἐνανθρωπήσεως μυστήριον καί ὡς ἐκ τούτου καθίσταται ἐπιτακτική ἢ ἀνάγκη τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Δέ δικαιοῦται ὁ ἄνθρωπος στό ὄνομα τοῦ ὑλικῆ κέρδους νά καταστρέφει τῆ φύση. Αὐτό εἶναι «ὑβρις» πρὸς τόν Θεὸ καί ἐπιφέρει τήν «Ἄπην», τῆ συμφορά, κατὰ τούς ἀρχαίους τραγικούς. Τό χρέος, ἀντίθετα, τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νά σέβεται καί νά προστατεύει τῆ φύση, πού ἀνακαίνισε ὁ γεννηθεὶς Χριστός. Αὐτὴ ἡ ἔμπρακτη συμπεριφορά μας ἄς εἶναι τό μέγα δῶρο μας πρὸς Αὐτόν στά φεινὰ Χριστοῦγεννα. Γένοιτο. ●

Παράσταση τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἐμπνευσμένη ἀπὸ τό Δοξαστικὸ τῶν Χριστοῦγεννῶν. Δυτικὸς τοῖχος Νάρθηκα.

Βιβλιο- παρουσίαση

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΟΚΚΩΤΟΙ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ Ι. ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννου Παπᾶ καί
Γεωργ. Γιαννιοῦ, Θεολόγου

Ἡ Πρωτοπρεσβύτερος καί Καθηγητὴς π. Ἰωάννης Παπᾶς καί ὁ Θεολόγος κ. Γεώργιος Γιαννιὸς εἶχαν τήν ἐπιτυχημένη ἐμπνευση νά ἀσχοληθοῦν μέ τήν ἱστορία τοῦ χωριοῦ Κοκκωτοί, τῆς περιοχῆς Ἀλμυροῦ Μαγνησίας, καί τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ. Σκοπὸς τῆς ὑλοποίησης τῆς ἐμπνευσῆς τους ἦταν ὁ ἀναγνώστης τοῦ βιβλίου «νά βιώσει ὡς ὀδοιπόρος καί ταξιδευτὴς τήν ἱστορία καί νά ἀγαπήσει τό χωριό... νά φέρει στό νοῦ τοῦ τά ἱστορικά γεγονότα καί τά πρόσωπα πού διαδραμάτισαν πρωτεύοντα ρόλο».

Τό βιβλίον διαιρεῖται σέ τρία μέρη. Στό πρῶτο, παρατίθενται ἱστορικά στοιχεῖα τοῦ χωριοῦ καί ἐνδεικτικὸ ὑλικὸ ἀπὸ τῆ λαογραφικῆ παράδοσή του. Στό δεύτερο, ὁ ἀναγνώστης «ἐπισκέπεται» τόν ἱστορικὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς. Στό τρίτο, περιγράφονται οἱ κόποι καί οἱ θυσίες γιὰ τήν ἀνέγερση τοῦ νέου ἱεροῦ ναοῦ. Τέλος, στό παράρτημα δίδεται φωτογραφικὸ ὑλικὸ, σχετικὰ ἱστορικά κείμενα, καθὼς καί τό συναξάρι καί ἡ Ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς.

Ἡ παρουσιαζόμενη ἐκδοση ἀποτελεῖ κρᾶμα εὐλαβείας, σεβασμοῦ πρὸς τήν ἱστορία καί ἀγάπης γιὰ τό πατριό ἔδαφος. Ἐντύπωση προκαλοῦν ὁ σεβασμὸς πρὸς τίς ἱστορικές πηγές, ἡ σωστὴ ἀξιοποίησή τους καί ἡ ἐπιστημονικὴ ἀντίληψη πού διέπει γενικά τό ἐγχείρημα, τό ὁποῖο ὁ εἰδικὸς μελετητὴς ἀβίαστα μπορεῖ νά κατατάξει στίς ἐπιτυχημένες ἐκδοτικές προσπάθειες τῶν πιστῶν τῆς περιοχῆς μας.

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΞΕΝΑΚΗΣ